

Anonymizované znenie

Preklad

C-914/19 – 1

Vec C-914/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

12. december 2019

Vnútroštátny súd:

Consiglio di Stato

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

19. september 2019

Odvolať:

Ministero della Giustizia, zastúpené súčasným ministrom

Odporkyňa:

GN

Ďalší účastníci konania:

HM

JL

JJ

uverejnené 28. novembra 2019

[*omissis*]

TALIANSKA REPUBLIKA

Consiglio di Stato

in sede giurisdizionale (Sezione Quarta)

[Štátna rada pri výkone súdnej právomoci (štvrtý senát), Taliansko]

vyhlásila toto

UZNESENIE

vo veci odvolania č. všeobecného registra 10319/2018, ktoré podalo Ministero della Giustizia (Ministerstvo spravodlivosti, Taliansko) zastúpené súčasným ministrom spravodlivosti [*omissis*]

proti

pani GN [*omissis*]

d'alší účastníci konania

páni HM, JL a JJ, ktorí do konania nevstúpili,

na zmenu

rozsudku T.a.r. per il Lazio, Sede di Roma, Sezione Prima (Regionálny správny súd Lazio so sídlom v Ríme, prvý senát, Taliansko) č. 10885 z 12. novembra 2018.

[*omissis*]

1. Odporkyňa, ktorej vek prekračuje päťdesiat rokov, podala na T.a.r. per il Lazio (Regionálny správny súd Lazio) žalobu proti dekrétu generálneho riaditeľa príslušnej sekcie Ministerstva spravodlivosti z 21. apríla 2016, ktorým sa vyhlásilo výberové konanie na 500 miest notárov, a to v časti, v ktorej sa ako podmienka účasti stanovila maximálna veková hranica päťdesiat rokov ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia.

Prostredníctvom dodatočných žalobných dôvodov napadla pani GN rozhodnutie, ktorým sa vylúčila jej účasť na písomnej časti skúšky, a to z dôvodu, že ku dňu vydania oznámenia o vyhlásení výberového konania dovŕšila vekovú hranicu päťdesiat rokov.

Dotknutej pani sa v priebehu konania – prostredníctvom neodkladného opatrenia uvedeného Regionálneho správneho súdu – umožnila účasť na písomnej a ústnej časti výberového konania, pričom v oboch skúškach uspela.

Rozsudkom č. 10885/2018 vyhlásil uvedený Regionálny správny súd podanú žalobu za neprípustnú z dôvodu straty záujmu žalobkyne na konaní, a to vzhľadom na skutočnosť, že pani GN výberové konanie úspešne absolvovala.

Ministerstvo spravodlivosti podalo proti uvedenému rozsudku odvolanie, v ktorom uviedlo, že dotknutý Regionálny správny súd mal žalobu zamietnuť, pričom nemal prikladať nijaký význam skutočnosti, že pani GN výberové konanie, v dôsledku neodkladného opatrenia vydaného pred vyhlásením rozsudku, úspešne absolvovala.

Odporkyňa sa k odvolaniu ministerstva vyjadrila, pričom navrhla, aby ho vnútroštátny súd zamietol, s tým, že v zmysle článku 101 ods. 2 codice del processo amministrativo (správny súdny poriadok) opätovne predložila návrhy nepreskúmané súdom prvej inštancie a subsidiárne tiež navrhla, aby sa Súdnemu dvoru Európskej únie predložila prejudiciálna otázka uvedená vo vyjadrení.

Odporkyňa ďalej poznamenala, že počet uchádzačov, ktorí uspeli v predmetnom výberovom konaní (419), je nižší než počet miest, na ktoré sa výberové konanie vyhlásilo (500), pričom nijaký z kandidátov, ktorí sa v celkovom hodnotení umiestnili nižšie, nepožiadali o notársky úrad pridelený odporkyni, takže v danej veci podľa odporkyne neexistujú kandidáti, ktorí by boli jej postavením dotknutí.

Na verejnom pojednávaní 19. septembra 2019 sa vo veci samej nerozhodlo.

2. Čiastočným rozsudkom č. 8152 z 28. novembra 2019 vnútroštátny súd:

- vyhovel odvolaniu Ministerstva spravodlivosti proti výroku o neprípustnosti žaloby podanej v prvom stupni a, v rámci zmeny napadnutého rozsudku, vyhlásil žalobu podanú v prvom stupni konania za prípustnú,
- zamietol námietky odporkyne, podľa ktorých bolo stanovenie vekovej hranice päťdesiat rokov – uvedené v oznámení o vyhlásení výberového konania – v rozpore s vnútroštátnym právom,
- v súvislosti s námietkami, ktoré odporkyňa opätovne predložila podľa článku 101 ods. 2 správneho súdneho poriadku, týkajúcimi sa nezlučiteľnosti uvedeného ustanovenia oznámenia o vyhlásení výberového konania s právom Únie, rozhodol o prerušení konania a o predložení prejudiciálnej otázky v nižšie uvedenom znení Súdneho dvoru Európskej únie, v súlade s článkom 267 druhým a tretím odsekom ZFEÚ,
- konštatoval, že akékoľvek ďalšie rozhodnutie bude súčasťou konečného rozsudku vo veci samej.

3. Vyššie uvedeným rozsudkom č. 8152/2019 vnútroštátny súd dospel k záveru, že sporné ustanovenie oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania je v súlade s platným talianskym právom, pretože v článku 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 1365/1926 (nahradenom článkom 13 legislatívneho dekrétu č. 166/2006) sa ako podmienka účasti na výberovom konaní na pozíciu notára stanovuje, že uchádzači nemôžu byť ku dňu vyhlásenia výberového konania starší ako päťdesiat rokov.

4. Odporkyňa uviedla, že veková hranica stanovená v oznámení o vyhlásení výberového konania (napadnutom žalobou podanou v prvom stupni konania), ktoré je základom rozhodnutia o jej vylúčení (napadnutého prostredníctvom dodatočných žalobných dôvodov), je v rozpore so zásadou práva Únie týkajúcou sa nediskriminácie na základe veku, zakotvenej v článku 21 Charty základných práv Európskej únie a v článku 10 ZFEÚ a tiež stanovenej v článku 6 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá sa do talianskeho práva prebrala legislatívnym dekrétom č. 216/2003.

Odporkyňa poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na existenciu povinnosti „konformného výkladu“ vyplývajúcej z práva Únie by sa aj v prípade pochybností týkajúcich sa vývoja platnej legislatívy mal uprednostniť výklad, na základe ktorého je možné považovať vekovú hranicu stanovenú v článku 1 zákona č. 1365 zo 6. augusta 1926 za už prekonanú, keďže opačné riešenie by bolo nezlučiteľné s predpismi Únie, ktoré majú priamy účinok.

Odporkyňa ďalej uviedla, že podľa článku 6 smernice 2000/78/ES by mohol byť rozdiel v zaobchádzaní z dôvodu veku zlučiteľný s touto smernicou, iba ak by bol objektívne a primerane odôvodnený „oprávneným cieľom“, ktorého by sa členský štát mohol dovoliť v prípade jeho primeranosti a vhodnosti z hľadiska sledovaného účelu, zatiaľ čo pravidlo o vekovej hranici pre prístup k povolaniu notára by v prípade, ak by sa stále považovalo za platné, nemalo nijaké opodstatnenie v zákone, v ktorom sa stanovuje (zákon 1365/1923), a už vôbec nie v stavovských zákonoch týkajúcich sa iných kategórií, z ktorých podľa odporkyne vyplývajú zjavné rozpory, pokiaľ ide o iné porovnateľné činnosti, akou je činnosť sudcu alebo prokurátora či činnosť „avvocato dello Stato“ (štátny zástupca), vo vzťahu ku ktorým sa už pred dlhou dobou zrušili všetky ustanovenia obmedzujúce prístup k danému povolaniu na základe veku.

Subsidiárne odporkyňa navrhla, aby sa Consiglio di Stato (Štátna rada) obrátila, ako súd poslednej inštancie, v prípade pochybností o správnom výklade ustanovení práva Únie na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou podľa článku 267 druhého odseku ZFEÚ.

5. Ministerstvo spravodlivosti sa k uvedeným tvrdeniam podrobne vyjadrilo, pričom zdôraznilo, že rozhodnutie zákonodarcu stanoviť vekovú hranicu, pokiaľ ide o účasť na výberovom konaní na pozíciu notára, a zabrániť tak osobám, ktoré sa približujú vekovej hranici odchodu do starobného dôchodku, v prístupe k tejto pozícii je opodstatnené, keďže vymenovanie odborníkov, ktorí už dosiahli určitý vek, by bolo v rozpore s potrebou zabezpečiť stabilitu výkonu predmetnej verejnej

funkcie na významné časové obdobie, tak, aby nebol nadmerne zaťažovaný rozpočet v rámci systému sociálneho zabezpečenia notárov.

6. V rámci práva Únie sú významné aj tieto ustanovenia:

– článok 21 Charty základných práv Európskej únie, ktorý zakazuje diskrimináciu z dôvodu veku,

– článok 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého sa Únia pri vymedzovaní a uskutočňovaní svojich politík a činností zameriava na boj proti diskriminácii z dôvodu veku,

– článok 6 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000 – ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolanií –, podľa ktorého členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

Ako sa uviedlo vyššie, v tejto súvislosti sa v článku 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 1365/1926 v znení článku 13 legislatívneho dekrétu č. 166/2006 stanovuje, že výberového konania na pozíciu notára sa môžu zúčastniť iba uchádzači, ktorí ku dňu vydania oznámenia o výberovom konaní ešte nedovršili päťdesiat rokov.

7. Vnútroštátny súd zastáva názor, že tvrdenia odporkyne neumožňujú vylúčiť uplatnenie príslušného vnútroštátneho ustanovenia, keďže dôvody prípadného rozporu s právom Únie nie sú priame ani dostatočne jasné, presné a bezpodmienečné.

V prvom rade, v článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií sa stanovuje, že táto smernica sa uplatňuje voči všetkým štátnym príslušníkom členského štátu, ktorí si želajú vykonávať regulované povolanie, vrátane tých, ktorí patria k slobodným povolaniam, v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom získali svoje odborné kvalifikácie, či už ako samostatne zárobkovo činná osoba alebo ako zamestnanec (odsek 1), zatiaľ čo sa nevzťahuje na notárov, ktorí sú vymenúvaní úradným aktom vlády (odsek 4).

Z tohto dôvodu sa treba predovšetkým zaoberať otázkou, či sa harmonizácia medzi vnútroštátnym právom členského štátu a právom Únie má nevyhnutne týkať právnej úpravy týkajúcej sa prístupu k výkonu funkcie notára v danom členskom štáte.

Okrem toho na základe vyššie uvedeného článku 6 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorý má názov „Odôvodnené rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku“, členské štáty môžu stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak v kontexte vnútroštátnych právnych

predpisov sú objektívne a primerane odôvodnené oprávneným cieľom, vrátane zákonnej politiky zamestnanosti, trhu práce a cieľov odbornej prípravy, a ak prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné.

8. Podľa názoru vnútroštátneho súdu však existujú pochybnosti vo veci zlučiteľnosti článku 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 1365/1926 v znení článku 13 legislatívneho dekrétu č. 166/2006 s príslušnými ustanoveniami práva Európskej únie v oblasti rozdielneho zaobchádzania z dôvodu veku.

Podľa vnútroštátneho súdu totiž možno predpokladať, že ustanovenie vnútroštátneho práva umožňujúce účasť vo výberovom konaní na pozíciu notára iba uchádzačom, ktorí ku dňu vydania oznámenia o výberovom konaní nedovŕšili päťdesiat rokov, sa nezakladá na nijakom objektívnom a primeranom dôvode, ktorý by vychádzal z oprávneného cieľa.

Inak povedané, podľa vnútroštátneho súdu je možné dospieť k záveru, že zákonné ustanovenie Talianskej republiky zakladá diskrimináciu z dôvodu veku, pokiaľ ide o možnosť vykonávať funkciu notára, a to pri neexistencii oprávneného cieľa, čo vedie k nerovnosti, ktorá je v rozpore so smernicou ES v danej oblasti.

9. Z tohto dôvodu je nevyhnutné predložiť Súdnu dvoru Európskej únie v súlade s článkom 267 druhým a tretím odsekom ZFEÚ prejudiciálnu otázku vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej, čiže po tom, čo Súdny dvor potvrdí, že harmonizácia medzi vnútroštátnym právom členského štátu a právom Únie sa má týkať právnej úpravy prístupu k výkonu funkcie notára v danom členskom štáte, má rozhodnúť o tejto otázke: „Bránia článok 21 Charty základných práv Európskej únie, článok 10 ZFEÚ a článok 6 smernice Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, v časti, v ktorej zakazujú diskrimináciu z dôvodu veku, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, možnosti členského štátu stanoviť vekovú hranicu týkajúcu sa prístupu k povolaniu notára?“.

[omissis] [obvyklé formulácie]

Rozhodnuté v Ríme na neverejnom zasadnutí 19. septembra 2019 [omissis]

[omissis] [mená podpísaných osôb]